

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11CoCsp/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120403739
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:6120403739.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Martina Kolesára a JUDr. Borisa Brondoša vo veci žalobcu Home Credit Slovakia a.s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zast. Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o. so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanému V. M., nar. X.X.XXXX, bytom J. E. XX, N. J. I., zast. JAKUBIS & PARTNERS s.r.o., so sídlom Zámocká 36, Bratislava, za účasti na strane žalovaného združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov so sídlom, Šafárikovo nám. 7, Bratislava, o zaplatenie 4.045,93 € istiny s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku 16Csp/37/2021-127 zo dňa 31.8.2021 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania.

Žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.418,- € s 5 % úrokmi z omeškania ročne zo sumy 916,40 € od 24.1.2018 do zaplatenia, zo sumy 229,10 € od 24.2.2018 do zaplatenia, zo sumy 229,10 € od 24.3.2018 do zaplatenia a zo sumy 43,40 € od 24.4.2018 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II.) a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 7,94 %, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku (III.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu pohľadávku zo zmluvy o úvere vo výške 4.045,93 €, pozostávajúcu z istiny 2.627,40 €, úrokov v sume 43,53 € a dlžných úverových splátok vo výške 1.375,- €, spolu s úrokmi z omeškania 5 % ročne z dlžnej istiny od 24.1.2018 do zaplatenia, ktorá (pohľadávka) podľa jej skutkového vymedzenia v žalobe, vznikla zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. SUA16/000278 zo dňa 26.1.2016 uzavretej medzi stranami, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 6.000,- € oproti povinnosti žalovaného vrátiť ich veriteľovi spolu s dohodnutými úrokmi v 36 mesačných splátkach po 229,10 €. Podľa tvrdenia žalobcu žalovaný prestal svoje záväzky z úverovej zmluvy v zmysle dohodnutých podmienok splácať a omeškaný záväzok nesplnil ani na základe písomnej výzvy veriteľa, preto žalobca listom zo dňa 23.1.2018 poskytnutý úver predčasne zosplatnil ku dňu 19.1.2018 a vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy, ktorú žalovaný nezaplatil.

3. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním mal preukázané, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. SUA16/000278 uzatvorenej dňa 26.1.2016 medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným v hmotnoprávnom postavení dlžníka (ďalej tiež len „úverová zmluva“), ktorej neoddeliteľnou

súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky (ďalej len „ÚZP“), poskytol žalobca žalovanému účelový spotrebiteľský úver na zaplatenie kúpnej ceny úžitkového vozidla zn. Mitsubishi L 200, Diesel 2.5 DI-D Intense, kúpna cena bola dohodnutá vo výške 9.700,- € vrátane DPH, pričom časť kúpnej ceny (akontácia) vo výške 3.700,- € žalovaný uhradil pri podpise zmluvy. Výška poskytnutého úveru bola 6.000,- €, celková čiastka, ktorú mal žalovaný ako spotrebiteľ zaplatiť, predstavovala sumu 8.247,60 €, celkové náklady spotrebiteľa boli vyčíslené vo výške 2.247,60 €, výška mesačnej splátky 229,10 €, pričom žalovaný mal celkovo zaplatiť 36 splátok, so splatnosťou prvej splátky dňa 23.2.2016 a ďalších splátok vždy do 23. dňa v mesiaci, termín konečnej splatnosti úveru bol stanovený na deň 23.1.2019. V zmluve bol ďalej uvedený údaj o ročnej úrokovej sadzbe hodnotou: 22,092342 %, RPMN - 24,50 %, odplata vo výške 22,09 %, priemerná RPMN - 17,86 %. Súčasťou zmluvy bol splátkový kalendár podpísaný oboma zmluvnými stranami dňa 26.1.2016. Podľa článku 7 zmluvy bol úver vrátane jeho príslušenstva zabezpečený zmluvou o zriadení záložného práva k predmetu financovania, ktorá mala byť uzavretá medzi zmluvnými stranami po podpise úverovej zmluvy. Súd zistil, že hodnota priemernej RPMN uvedená v zmluve zodpovedá hodnote priemernej RPMN uvedenej v Súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi zverejňovanej Ministerstvom financií SR na jeho internetovej stránke pre Spotrebiteľské úvery so zabezpečením alebo lízing vo výške od 1500,- € do 1500,- € (pozn. odvolacieho súdu správne má byť do 6.500,- €) splatné od 1 do 5 rokov pre 3. štvrtrok 2015 so stavom platným k 30.9.2015 (na stránke Ministerstva financií SR zverejneným dňa 30.10.2015), kde bol vykazovaný údaj 17,86 % p.a., ďalej zistil, že hodnota RPMN vo výške 24,50 % bola správna a neprekračovala najvyššiu prípustnú výšku odplaty podľa ust. § 1a v spojení s § 1 ods. 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy vo výške 26,72 % (2 x 13,36 % priemerná RPMN). Z prehľadu splácania úveru ku dňu zosplatenia 19.1.2018 súd zistil, že žalovaný zaplatil na úver celkom sumu 3.868,40 € a poslednú úhradu vykonal dňa 26.6.2017 v sume 228,- €, že teda uhradil prvých 16 splátok po 229,10 € a zo 17. splátky splatnej dňa 23.6.2017 zaplatil sumu 202,80 €, takže k úhrade z tejto splátky zostala ešte suma 26,30 €, že ku dňu zosplatenia úveru 19.1.2018 sa žalovaný dostal do omeškania aj s úhradami 18. splátky splatnej dňa 23.7.2017, 19. splátky splatnej dňa 23.8.2017, 20. splátky splatnej dňa 23.9.2017, 21. splátky splatnej dňa 23.10.2017, 22. splátky splatnej dňa 23.11.2017 a 23. splátky splatnej dňa 23.12.2017. Z výzvy k plneniu dlžnej čiastky z 22.11.2017 adresovanej žalovanému vyplynulo, že žalobca vyzval žalovaného k okamžitému zaplateniu sumy 916,40 €, ktorá zahrňovala okrem dlžných úverových splátok i ostatné nároky vyplývajúce z úverovej zmluvy a tiež náklady spojené s vymáhaním pohľadávky. Z obsahu výzvy nie je zrejmé, vo vzťahu k omeškaniu ktorej konkrétnej splátky je vyhotovená. Zároveň bol žalovaný upozornený na to, že v prípade ďalšieho omeškania bude žalobca oprávnený požadovať okamžité splatenie celého úveru vrátane jeho príslušenstva, ako aj nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky. Listom zo dňa 23.1.2018 označeným vo veci „Výzva k splateniu celého úveru - zosplatenie“ žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie sumy 4.045,93 € bez zbytočného odkladu, najneskôr do 14 dní od vystavenia výzvy na označený bankový účet. Podľa obsahu tohto listu žalobca pristúpil dňa 19.1.2018 k zosplateniu celého úveru a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy 4.045,93 €, pozostávajúcej z dlžnej istiny 2.627,40 €, úrokov 43,53 € a dlžných splátok v sume 1.375,-€. Podľa poštového podacieho hárka č. EPH117381898 uvedený list bol daný na poštovú prepravu dňa 23.1.2018, avšak jeho doručenie žalovanému nebolo v konaní preukázané. Rovnako súd prvej inštancie nemal preukázané doručenie žalovanému predžalobnej výzvy na zaplatenie dlhu zo dňa 22.7.2020. Z notárskej zápisnice sp.zn. N 46/2018, Nz 9123/2018, NCRIs 9277/2018 spísanej notárom JUDr. Y. G. dňa 22.3.2018 súd zistil, že žalovaný ako dlžník uzavrel s K. E., nar. XXXX, bytom Y. XX, dohodu o prevzatí dlhu, na základe ktorej K. E. preberá dlh žalovaného ako dlžníka z úverovej zmluvy zo dňa 26.1.2016 vo výške 4.045,93 € s tým, že nastúpi ako dlžník na jeho miesto s tým, že podľa článku 3 dohody k platnosti dohody o prevzatí dlhu bol potrebný vopred alebo dodatočne udelený súhlas veriteľa, ktorý možno dať buď pôvodnému dlžníkovi alebo tomu, kto dlh prevzal, a zároveň strany vzali na vedomie, že ku dňu uzavretia tejto dohody takýto súhlas veriteľa neexistuje, pričom podľa vyjadrenia žalobcu ako veriteľa súhlas s prevzatím dlhu nebol udelený. Súd mal tiež preukázané, že žalobca pri skúmaní úverovej bonity klienta zistil príjem žalovaného vo výške 404,60 € mesačne preukázaný rozhodnutím Sociálnej poisťovne, Ústredie v Bratislave zo dňa 3.12.2015 (zdroj príjmu je uvedené „Dôchodca“), výšku jeho výdajov na domácnosť 80,- € mesačne, že žalovaný býval vo vlastnom dome/byte, je ženatý s počtom 2 osôb v spoločnej domácnosti, z toho vyživovaných 0. Veriteľ mal vykonať tiež dotaz na „NRKI“ (Nebankový register klientských informácií) s poznámkou „bez relevantných záznamov v NRKI“; žalobca však nepreukázal nahliadnutie do príslušných úverových registrov, ktoré boli v čase uzavretia zmluvy v prevádzke, a síce Spoločný register bankových informácií „SRBI“, Nebankový register klientských informácií „NRKI“ a Register údajov o spotrebiteľských úveroch, ktorý začal vykonávať svoju činnosť od 1.10.2015. Na

takto ustálený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 266 ods. 5, § 263 ods. 1, § 261 ods. 6 písm. d), § 273 ods. 1 a 2 § 497 a § 499 Obchodného zákonníka, zák. č. 513/1991 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov, ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), g), h), i) a l), § 7 ods. 1, 2, 4, 15 a 16, § 9 ods. 1, 2, 9, 10, 11, 12 a 14, § 11 ods. 1 a 2, § 19 ods. 1 až 5, § 20 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ust. § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 3 a 5, § 54 ods. 1, 2, § 53 ods. 6 a 9, § 565, § 39, § 531 ods. 1 a 3, § 534, § 100 ods. 1, § 101, § 103 a § 112 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a ust. § 1a ods. 1, § 1 ods. 1, 2, 3 písm. b), 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka; právne posúdil vzťah strán ako záväzkový zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, z ktorého vyvodil právnu povinnosť žalovaného premietnúť vo vyhovujúcom výroku napadnutého rozsudku, splniť žalobcovi ostávajúcu časť úverového záväzku v sume 1.418,- €. Námietku žalovaného o neexistencii jeho pasívnej legitímácie vyhodnotil ako nedôvodnú vzhľadom na to, že súhlas veriteľa s prevzatím dlhu nebol udelený, preto z úverového vzťahu „zostal naďalej zaviazaným práve žalovaný“. Po vyhodnotení vykonaných dôkazov súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nezrealizoval platné zosplatenie spotrebiteľského úveru v zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ z dôvodu neúčinného doručenia prejavov vôle žalobcu (upozornenia na uplatnenie práva veriteľa podľa § 53 ods. 9 OZ a žiadosti o zaplatenie celého dlhu pre omeškanie so splátkami), ako aj z dôvodu neplatnosti výzvy k plneniu dlžnej čiastky zo dňa 22.11.2017 a výzvy k splateniu celého dlhu (zosplatenie úveru), ktoré sú ako neurčité právne úkony (vo výzve k plneniu dlžnej čiastky žalobca nešpecifikoval splátku, ktorou sa mal dlžník dostať do omeškania) podľa ust. § 37 ods. 1 OZ neplatné, a preto podľa posúdenia súdu prvej inštancie nemohlo dôjsť k platnému zosplateniu úveru následným listom zo dňa 23.1.2018 označeným ako „Výzva k splateniu celého úveru - zosplatenie“. S poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo 73/2016 uverejnené v časopise zo Súdnej praxe pod č. 45/2018, tiež uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 129/2010 uverejnené v systéme ASPI pod č. 27/2011 a súdnu prax súd odmietol fikciu doručenia výziev s tým, že dôkazné bremeno o doručení písomností zaťažovalo odosielateľa. V dôsledku nesplnenia povinnosti žalobcu ako veriteľa pri skúmaní bonity dlžníka v zmysle ust. § 7 ods. 1, 4, 15 a 16 zák. č. 129/2010 Z.z., ktorý nepreukázal konanie s odbornou starostlivosťou pri poskytovaní úveru, súd s použitím ust. § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. vyvodil domnienku o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a skonštatoval, že žalobca nemal ani podľa § 11 ods. 2 cit. zákona oprávnenie vyžadovať od žalovaného ako spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Vzhľadom na uvedené bol žalovaný oprávnený a zároveň aj povinný naďalej splácať predmetný úver splátkami v dojednanej výške mesačnej splátky a v stanovených splátkových termínoch, samozrejme až do momentu splatenia sumy skutočne poskytnutého úveru, v danom prípade bol povinný žalobcovi uhradiť úverové splátky splatné a neuhradené ku dňu rozhodovania súdu. Vzhľadom na žalovaný vznesenú námietku premlčania súd prvej inštancie ju posúdil ako čiastočne dôvodnú, pokiaľ za premlčané považoval časť 17. splátky v sume 26,30 € splatnej dňa 23.6.2017 a tri splátky po 229,10 €, a to splátku č. 18 splatnú 23.7.2017, splátku č. 19 splatnú 23.8.2017 a splátku č. 20 splatnú 23.9.2017, u ktorých márne uplynula trojročná premlčacia doba podľa § 103 OZ, keďže žaloba bola podaná na Okresnom súde Banská Bystrica v rámci upomínacieho konania dňa 21.10.2020. Podľa posúdenia súdu prvej inštancie u týchto splátok splatných do 21.10.2017 zároveň došlo k premlčaniu ich príslušenstva (úrokov z omeškania) toho istého dňa ako tá-ktorá splátka, ku ktorej prináležali, a preto v tejto časti súd žalobu o zaplatenie sumy 713,60 € s prísl. zamietol. Žalobe vyhovel v tej časti nároku, vo vzťahu ku ktorej nie je možné konštatovať jeho premlčanie a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu 1.418 € (6 x 229,10 € = 1.374,60 € + 43,40 €). V prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol aj vzhľadom na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, čo v konečnom dôsledku viedlo ku kráteniu poslednej 27. splátky splatnej 23.4.2018. Z dôvodu omeškania žalovaného so zaplatením dlžnej sumy s použitím ust. § 517 ods. 2 OZ súd priznal žalobcovi tiež úroky z omeškania vo výške vyplývajúcej z ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, počnúc od 24. dňa toho - ktorého mesiaca, v ktorom boli jednotlivé splátky splatné. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 CSP a vzhľadom na čiastočný procesný úspech strán v spore (žalobcu v rozsahu 53,97 % a žalovaného v rozsahu 46,03 %), priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 7,94 % a uviedol, že o výške náhrady trov konania rozhodne po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

4. Žalovaný podaným odvolaním napadol rozsudok v jeho vyhovujúcom výroku (I.) a v súvisiacom výroku o trovách konania (III.), z odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 písm. d) a h) CSP, t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozsudok vychádza z nesprávneho

právneho posúdenia veci. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne ho zmenil tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu a prizná mu proti žalobcovi náhradu trov celého konania v rozsahu 100 %. V odvolaní žalovaný vytkol napadnutému rozsudku nesprávnosť právneho posúdenia otázky premlčania uplatneného nároku. Podľa odvolateľa súd prvej inštancie pochybil, pokiaľ pri posudzovaní premlčania opomenul druhú vetu ust. § 103 OZ a vyšiel z toho, že premlčanie nie je viazané na okamih využitia práva veriteľa podľa ust. § 565 OZ. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp zn. 16Co/95/2018, v zmysle ktorého ak zákon vymedzuje podmienku omeškania splátky spotrebiteľa, myslí tým omeškanie v poradí prvej splátky za predpokladu, že táto nebude spotrebiteľom uhradená. Na podklade tejto argumentácie žalovaný poukázal na to, že prvýkrát sa dostal do omeškania s 5. splátkou vo výške 225,50 € splatnou dňa 23.6.2016, rovnako neuhradil ani 8. splátku splatnú dňa 23.9.2016, 12. splátku splatnú 23.1.2017 a ani 18. splátku splatnú 23.7.2017, kde žalobca po prvýkrát uviedol v kolónke „Dlh“ sumu vo výške 229,10 €. Z uvedeného mu vyplynulo, že premlčacia doba začala plynúť už dňa 24.6.2016 a skončila 24.6.2019, najneskôr však začala plynúť 24.7.2017 a uplynula dňa 24.7.2020. Z uvedeného vyvodil záver, že nakoľko žaloba bola podaná na upomínací Okresný súd Banská Bystrica dňa 21.10.2020, je nárok žalobcu s poukazom na ust. § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka premlčaný. Na podporu svojej argumentácie poukázal na vybrané rozhodnutia krajských súdov.

5. Svojimi odvolacími námietkami poukazujúcimi na prítomnosť právnej vady rozhodnutia, žalovaný podľa posúdenia odvolacieho súdu uplatnil odvolací dôvod podľa ust. 365 ods. 1 písm. h) CSP. V odvolaní formálne označil tiež odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP, ktorý však nebol podopretý konkrétnymi odvolacími námietkami a výhradami poukazujúcimi na iné vady (vadu) konania, ktorá mala alebo mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto podľa posúdenia odvolacieho súdu nebol tento ďalší odvolací dôvod žalovaným materiálne, a teda ani procesne účinne uplatnený.

6. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

7. Rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti (II.) nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť v zmysle § 367 ods. 2 CSP, a preto v tejto časti nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

8. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario CSP, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného z hľadiska ním uplatneného odvolacieho dôvodu nemožno považovať za opodstatnené, preto odvolací súd rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku, ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

9. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 26.10.2022 o 10.05 hod. po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a na webovej stránke krajského súdu a pri zachovaní lehoty podľa ust. § 219 ods. 3 CSP.

10. Žalovaný vymedzením odvolacieho dôvodu proti vyhovujúcemu výroku rozsudku učinil predmetom odvolacieho prieskumu správnosť spôsobu právneho posúdenia súdom prvej inštancie otázky premlčania uplatneného nároku. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie vystaval svoj záver o premlčaní časti uplatneného práva (splátok splatných do 21.10.2017) na predpoklade, že nedošlo k platnému zosplatneniu úveru, pričom žalobcom poskytnutý úver posúdil ako bezúročný a bezpoplatkový, a preto vyšiel z toho, že žalovaný bol povinný naďalej splácať úver splátkami v dojednanej výške a termínoch, a to až do úplného splatenia sumy skutočne poskytnutého úveru. Pokiaľ ide o splátky splatné po 21.10.2017, v istine prisúdené žalobcovi napadnutým rozsudkom (vyhovujúcim výrokom), ohľadne nich súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že nárok v tejto časti nie je premlčaný a žaloba bola podaná na súde včas. Odvolací súd právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v otázke ne/platnosti zosplatnenia úveru považuje za nesprávne, táto otázka však vzhľadom

na obsah odvolania a argumentáciu odvolateľa v ňom obsiahnutú nebola predmetom osobitného odvolacieho prieskumu, preto odvolací súd nepovažuje za potrebné sa k nej bližšie vyjadrovať a v zásade sa stotožňuje s právnym posúdením súdu prvej inštancie v spornej otázke premlčania uplatneného nároku. Aj podľa posúdenia odvolacieho súdu nárok v časti istiny a príslušenstva prisúdenej žalobcovi napadnutým rozsudkom nie je premlčaný ani za predpokladu platného zosplatnenia úveru a preskúmané rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti je v konečnom dôsledku vecne správne a nič na tom nemení ani podané odvolanie žalovaného.

11. K odvolaciemu dôvodu upravenému v ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t.j. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval síce správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval a z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

12. Podľa posúdenia odvolacieho súdu žalovaným uplatnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP v prejednávanej veci nie je preukázaný.

13. Podľa ust. § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

14. Podľa ust. § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

15. Podľa ust. § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

16. Podstata odvolacej argumentácie žalovaného má podľa názoru odvolacieho súdu pôvod v nevedomení si dosahu novozavedeného ust. § 53 ods. 9 OZ na usporiadanie vyplývajúce z úpravy ust. § 103 v spojení s § 565 OZ, ktoré v historických súvislostiach možno považovať za pôvodné (až na systematické zaradenie § 565), dlhodobou zaužívané a v praxi jednotne chápané. Jeho podstata spočíva na dvoch základných premisách. Tou prvou je pravidlo, podľa ktorého môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 veta druhá Občianskeho zákonníka), z čoho vyplýva, že z hľadiska ust. § 103 veta druhá OZ sa môže stať dlh zročným vždy len z dôvodu nezaplatenia poslednej z už zročných splátok. To potom znamená, že zosplatnený dlh sa podľa tejto úpravy premlčuje od splatnosti v poradí poslednej (najneskôr zročnej) splátky, nech by už bol rozsah omeškania akýkoľvek, s tým, že skôr splatné splátky sa podľa prvej vety tohto zák. ustanovenia premlčujú samostatne vždy odo dňa ich splatnosti. Druhým významným prvkom usporiadania vyplývajúceho z kumulatívnej aplikácie ust. § 103 a § 565 OZ je, že predpoklad pre zosplatnenie úveru spočíva len v právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky. V tomto interpretačnom ponímaní, môže veriteľ v prvý deň omeškania dlžníka so zaplatením splátky vyvolať predčasnú splatnosť ostávajúceho dlhu a v tento deň si ho aj uplatniť na súde. Je preto len logické, že práve v tento deň podľa ust. § 103 veta druhá OZ začína plynúť premlčacia doba pre uplatnenie zosplatnenej časti záväzku. Otáznym teda je, či a ak áno, aký dosah na toto usporiadanie má ust. § 53 ods. 9 OZ, ktoré v prípade spotrebiteľských zmlúv zaviedlo podmienku pre aplikáciu § 565 OZ, a teda pre právnu možnosť veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, v podobe tri mesiace trvajúceho omeškania s jej zaplatením. Pri hľadaní racionálne udržateľného a zároveň spravodlivého interpretačného riešenia právnej situácie, ktorá nastúpila po zavedení ust. § 53 ods. 9 OZ, je potrebné mať na zreteli, že hoc sa to na prvý pohľad nemusí takto javiť, nesplnenie úverovej splátky má z hľadiska naplnenia hypotézy ust. § 103 OZ v spotrebiteľských vzťahoch samo o sebe predsa len iný právny význam. Pokiaľ totiž uvedené zákonné ustanovenie vo všeobecnosti počíta so zosplatnením úveru z dôvodu nesplnenia splátky (v prvý deň omeškania so zaplatením splátky

môže veriteľ zosplatiť úver a uplatniť si celú úverovú pohľadávku na súde), v prípade spotrebiteľských vzťahov sa k právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky musí pripojiť aj právna udalosť uplynutia troch mesiacov od omeškania s jej zaplatením. S takouto ďalšou udalosťou však ust. § 103 OZ (rovnako ako ani ust. § 565 OZ) explicitne nepočíta a z už uvedených argumentov podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že ňou upravené usporiadanie nemožno na spotrebiteľské vzťahy bez logickej korektúry vzťahovať. Preto podľa názoru odvolacieho súdu priama aplikácia tohto zákonného ustanovenia je na spotrebiteľské záväzky nepatričná a je preto potrebné začatie plynutia premičacej doby v prípade predčasne zosplatnených spotrebiteľských úverov posúdiť podľa všeobecnej zásady vyplývajúcej z ust. § 101 OZ. Takýmto myšlienkovým postupom možno podľa názoru odvolacieho súdu vyvodiť, že premičacia doba vo vzťahu k zosplatnenej časti spotrebiteľského dlhu začína plynúť od prvého dňa, kedy dodávateľ môže nárok uplatniť na súde, teda vždy tri mesiace po splatnosti každej z postupne omeškaných splátok. Zároveň tento spôsob právneho posúdenia umožňuje vyriešiť interpretačnú dilemu tiež ohľadne použiteľnosti ust. § 565 veta druhá OZ, vylúčenie ktorého práve v spotrebiteľských vzťahoch paradoxne nedáva žiaden zmysel, nakoľko je pre spotrebiteľa celkom zrejme priaznivé, a to v tom smere, že právo zosplatiť úver môže veriteľ použiť vždy len najneskôr do dňa splnenia zákonných podmienok pre zosplatenie úveru vo vzťahu k ďalšej úverovej splátke, k čomu dochádza nie len splatnosťou ďalšej splátky, ale zároveň uplynutím troch mesiacov od jej splatnosti. Inak povedané, rovnaké účinky, aké ust. § 103 OZ pripisuje nezaplateniu splátky a ust. § 565 OZ zročnosti splátky nasledujúcej, je potrebné v spotrebiteľských vzťahoch, a teda v súvislosti s ust. § 53 ods. 9 OZ vidieť v spojení zročnosti splátky (nezaplatení splátky) a uplynutí určeného času pre možnosť zosplatenia spotrebiteľského záväzku (uznesenie Krajského súdu v Košiciach č.k. 11CoCsp/26/2020-121 zo dňa 20.4.2021).

17. Po premietnutí týchto všeobecných východísk na posudzovanú vec odvolací súd vychádzajúc z predpokladu, že k zosplateniu úveru došlo dňom 19.1.2018, uzavrel, že všeobecná trojročná premičacia doba vo vzťahu k zosplatnenej časti úveru v danom prípade začala plynúť tri mesiace po dni nasledujúcom po splatnosti splátky za mesiac október 2017 (24.10.2017), t.j. 24.1.2018 a nakoľko nárok bol uplatnený na súde dňa 21.10.2020 ešte pred jej uplynutím (24.1.2021), k premičaniu práva žalobcu nedošlo. Odvolací súd poznamenáva, pokiaľ ide o skôr splatné splátky (zročné do 24.10.2017), v ich prípade plynula premičacia doba samostatne vždy od ich splatnosti podľa ust. § 103 veta prvá Občianskeho zákonníka, ako správne posúdil aj súd prvej inštancie a napadnutým rozsudkom preto dôvodne zaviazal žalovaného na úhradu splátok splatných po 21.10.2017, s prihliadnutím na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru dlžnej sumy vyčíslenej vo výške 1.418,- € predstavujúcej zostatok dlžnej istiny nesplateného úveru spolu s úrokmi z omeškania v zákonnej výške a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú i z dôvodu premičania nároku zamietol.

18. Z týchto dôvodov odvolací súd podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v jeho vyhovujúcom výroku, ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania, ktorý má právny základ v čiastočnom procesnom úspechu oboch sporových strán s prevahou na strane žalobcu.

19. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu nepriznal žiadnej zo strán, pretože žalovaný bol v odvolacom konaní neúspešný a žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný procesný úspech, preukázateľne žiadne trovy nevznikli.

20. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane,

aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).